

Zpráva o činnosti vědecké rady Grantové agentury České republiky za rok 2018 a návrh na stanovení odměn za výkon veřejné funkce vědecké rady Grantové agentury České republiky za rok 2018

Obsah

1. Úvod	2
2. Složení vědecké rady.....	2
3. Činnost vědecké rady za období 10/2017 – 09/2018.....	3
4. Závěr.....	6
Příloha – Návrh odměn.....	8

1. Úvod

Vědecká rada Grantové agentury České republiky (dále jen „vědecká rada“ nebo „VR“) zasedala v období říjen 2017 až září 2018 celkem čtyřikrát, a sice 9. října, 19. prosince, 26. února a 26. června.

Všechna zasedání vědecké rady řídil její předseda prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc.

2. Složení vědecké rady

Vědecká rada byla na základě návrhu předloženého Radou pro výzkum, vývoj a inovace jmenována vládou jejím usnesením ze dne 22. prosince 2014 č. 1091, a to v následujícím složení platném k 30. září 2017:

prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc. (předseda),
prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA (místopředseda),
prof. Ing. Jana Hajšlová, CSc.,
prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc.,
prof. RNDr. Jan Hanousek, CSc.,
prof. RNDr. Jan Kratochvíl, CSc.,
prof. PhDr. Jiří Kuthan, DrSc., dr. h. c.,
prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.,
prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc., (mandát vypršel v říjnu 2017),
doc. RNDr. Vojtěch Petráček, CSc.,
prof. PhDr. Jan Sokol, CSc., Ph.D.,
prof. MUDr. Julius Špičák, CSc.

Ve sledovaném období pracovala vědecká rada Grantové agentury ČR ve stabilním složení.

3. Činnost vědecké rady za období 10/2017 – 09/2018

Členové vědecké rady byli na všech jednáních podrobně informováni předsedkyní Grantové agentury ČR o činnosti GA ČR, o činnosti Kanceláře GA ČR, o zahraničních aktivitách GA ČR, o komunikaci GA ČR s odbornou veřejností a plánech na další období.

Mezi informace ze strany předsednictva patřily mimo jiné přípravy nové skupiny grantových projektů na podporu excelence v základním výzkumu EXPRO, sledování úspěšnosti soutěží GA ČR, přípravy rozpočtu GA ČR na další období a rozšiřování mezinárodní spolupráce.

Působnost vědecké rady je dána jejím statutem schváleným předsednictvem GA ČR. Dle tohoto dokumentu vědecká rada zejména v rámci svých jednání:

- navrhuje předsednictvu GA ČR ustavení a zaměření oborových komisí,
- navrhuje skupiny grantových projektů a jejich zaměření,
- vyhodnocuje přínos GA ČR k rozvoji a kvalitě základního výzkumu v ČR,
- projednává a předkládá návrhy na řešení problémů souvisejících s činností GA ČR,
- plní další úkoly stanovené předsednictvem GA ČR,
- vyjadřuje se i k dalším otázkám, které jí předloží předseda GA ČR, předsednictvo GA ČR, kontrolní rada GA ČR nebo Rada pro výzkum, vývoj a inovace,
- vyjadřuje se k obsahovému zaměření jednotlivých panelů;
- vyjadřuje se k mezinárodní spolupráci GA ČR a napomáhá jejímu rozvoji.

Hlavní témata v roce 2017/2018

V souladu s výše uvedenou působností vědecké rady se členové VR na svých jednáních zejména zabývali tématy klíčovými pro rozvoj a realizaci strategických plánů GA ČR.

Nejdůležitější projednávaná témata ve sledovaném období:

9. října 2017:

- návrh na restrukturalizaci panelů v rámci oborové komise lékařských a biologických věd (OK3),
- změny v Zadávací dokumentaci veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na podporu grantových projektů základního výzkumu - Juniorské granty – 2019,

- nová skupina grantových projektů na podporu excelence v základním výzkumu EXPRO.

19. prosince 2017:

- Central European Science Partnership (CEUS),
- návrh na přeorganizování panelů v rámci oborové komise lékařských a biologických věd (OK3).

26. února 2018:

- návrh na restrukturalizaci panelů v rámci oborové komise lékařských a biologických věd (OK3) – II. verze,
- zadávací dokumentace veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na podporu grantových projektů základního výzkumu - Grantové projekty excelence v základním výzkumu EXPRO – 2019,
- návrh na znovuzavedení skupiny grantových projektů postdoktorské projekty.

26. června 2018:

- návrh na znovuzavedení skupiny grantových projektů postdoktorské projekty,
- možnosti administrace projektů ERC CZ.

Za stěžejní témata a výsledky činnosti vědecké rady ve sledovaném období lze považovat:

a) Návrh na přeorganizování panelů v rámci oborové komise lékařských a biologických věd (OK3)

Prof. Kovář, bývalý předseda OK3, předložil předsednictvu a vědecké radě návrh na přeorganizování panelů v rámci OK3. V předloženém materiálu, který vypracovala neformální skupina sestávající se z bývalých členů panelů OK3 pod vedením prof. Kováře, bylo mj. navrhováno, aby byl počet panelů v rámci OK3 navýšen ze stávajících 5 na 7.

Touto problematikou se zabývala i kontrolní rada GA ČR a přijala dne 7. 2. 2018 závazné stanovisko, ve kterém uložila předsednictvu nenavýšovat počty panelů v rámci jednotlivých OK tak, aby byl dodržen požadavek legitimacy a regulérnosti rozdělování finančních prostředků GA ČR. Případná restrukturalizace by musela být provedena systémově, koncepčně a plošně.

Předsednictvo upřednostňuje větší panely s ohledem na jejich funkčnost. Prioritním hlediskem by měl být pokud možno vyrovnaný počet projektů (návrhů i řešených) na panelistu (návrh upřednostňoval spíše vyrovnaný počet návrhů na

panel). Kompromisní východisko představuje pro předsednictvo 6 panelů a navýšení počtu panelistů v jednotlivých panelech.

Konečné stanovisko VR k této problematice je zaznamenáno v zápise z jednání VR ze dne 26. 2. 2018. „VR vítá návrh OK3 na vytvoření 6 panelů. VR dbá, aby výdaje GA ČR byly čerpány efektivně, účelně, hospodárně v souladu se závazným stanoviskem Kontrolní rady GA ČR. VR doporučuje, aby předsednictvo iniciovalo koncepční restrukturalizaci dalších OK v souladu se současnými trendy základního výzkumu, která by optimálně neměla zvyšovat stávající počet panelů. Po mnoha letech je navržena restrukturalizace v OK3 a VR uvítá diskusi a předložení návrhů z dalších OK, např. OK1 a OK5.“

b) Změny v Zadávací dokumentaci veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na podporu grantových projektů základního výzkumu - Juniorské granty – 2019

Vědecká rada byla obeznámena s návrhem, který obdrželo předsednictvo od panelistů z P208, týkajícím se juniorských projektů. Některé z navržených změn (Letter of commitment, Road to independence) bude možné prodiskutovat a zohlednit poté, co dojde k celkovému vyhodnocení úspěšnosti juniorských projektů v příštím roce. Návrh na zrušení povinnosti uvádět mladé spolupracovníky jmenovitě bude možné zakomponovat již do zadávací dokumentace pro juniorské granty na rok 2019.

VR vyjádřila souhlas s návrhem, aby mladí pracovníci nebyli uváděni jmenovitě. VR se shodla na tom, že je důležité, aby byla zachována idea juniorských projektů, tj. vytvoření týmu. Pokud v dílčí zprávě za první rok řešení nebude prokázáno doplnění týmu a zapojení členů týmu do řešení projektu, dojde k předčasnému ukončení projektu s povinností navrácení příslušné části dotace.

c) Nová skupina grantových projektů na podporu excelence v základním výzkumu EXPRO

VR byla informována o změnách v návrhu nové skupiny grantových projektů na podporu excelence v základním výzkumu - EXPRO, které byly doplněny do materiálu na základě připomínek vzešlých z neformálního projednání předsednictvem RVVI. Konkrétně se jednalo o možnost případného zapojení dalšího účastníka do projektu, upřesnění formulace zohlednění délky vědecké kariéry při hodnocení a výběru grantových projektů a možnost kladného hodnocení ukončeného projektu na základě podání žádosti o grant ERC nejen řešitelem, ale případně i spoluřešitelem či členem řešitelského týmu.

VR se aktivně zapojila do přípravy zadávací dokumentace první soutěže vyhlašované v rámci skupiny grantových projektů na podporu excelence v základním výzkumu EXPRO.

d) **Central European Science Partnership (CEUS) (*původní pracovní název: Central European Initiative*)**

Vědecká rada se aktivně zapojila do příprav nově vznikajícího partnerství CEUS, do kterého se zapojily agentury na podporu základního výzkumu z Rakouska, Slovinska, Maďarska a Polska. GA ČR zorganizovala setkání vrcholných zástupců agentur, které se uskutečnilo ve dnech 4. – 5. 4. 2018 v Praze a jehož hlavním tématem bylo dohoda o uzavření spolupráce na principu hodnocení Lead Agency mezi ČR, Slovinskem, Rakouskem, Maďarskem a Polskem. Po evaluaci prvního roku této spolupráce by pak byly přizvány i ostatní státy iniciativy, a sice Švýcarsko, Chorvatsko a Slovensko.

e) **Možnosti administrace projektů ERC CZ**

Vědecká rada vítá návrh RVVI, aby GA ČR administrovala projekty ERC CZ, o které se doposud staralo MŠMT. GA ČR ve spolupráci s úřadem vlády připravuje ke schválení vládou návrh nové skupiny grantových projektů, prostřednictvím které by projekty ERC CZ mohly být financovány. Vědecká rada aktivně spolupracuje na přípravě její koncepce.

f) **Návrh na znovuzavedení skupiny grantových projektů postdoktorské projekty**

Prof. Kratochvíl na základě pověření vědecké rady připravil materiál obsahující základní rysy navrhované skupiny grantových projektů „*Návrh soutěže o postdok granty nové koncepce*“. Vědecká rada se shodla na potřebě zavedení nové skupiny grantových projektů tohoto typu. Za tímto účelem bude zpracován materiál ke schválení vládou. Zároveň je třeba zažádat o navýšení rozpočtu v případě, že bude nová skupina schválena.

4. Závěr

Členové vědecké rady se podílejí na aktivitách GA ČR účastí na dalších jednáních v rámci GA ČR, ale také koncipováním vědní politiky České republiky, která se promítá do jednání GA ČR. Na pravidelných zasedáních monitorují průběh veřejných soutěží a transparentnost hodnotícího procesu GA ČR. Podílejí se na vyhodnocování vědecké úrovně GA ČR, na rozvoji zahraniční spolupráce, vyjadřují se k odbornému zaměření panelů a aktivně participují při tvorbě expertních orgánů GA ČR (např. nominace do panelů). Dále se členové podílejí na konzultacích a přípravě dokumentů GA ČR.

Vědecká rada se intenzivně věnovala přípravě nové skupiny grantových projektů EXPRO, návrhu na přeorganizování panelů v rámci oborové komise lékařských a biologických věd

(OK3), změnám v ZD pro juniorské projekty a také návrhu prof. Kratochvíla na znovuzavedení postdoktorských projektů. VR se aktivně podílela na rozvoji vzájemné spolupráce mezi GA ČR a TA ČR, dále se zapojila do příprav ERC CZ a „Central European Partnership“ CEUS. Činnost vědecké rady je detailně popsána v předložené zprávě, v zápisech z jednání a souvisejících dokumentech.